

Serbest mıntaka hakkında kanun

(Resmî Ceride ile neşir ve ilânı : 19/VII/1927 - Sayı : 637)

No.

1132

BİRİNCİ MADDE — Şehremaneti hududu dahilinde veya civarında bir serbest mıntaka ihdasına Hükûmet mezundur.

İKİNCİ MADDE — Serbest mıntaka dahilinde berveçhi âti ticarî ve sınaî hareket ve ameliyeler icra olunabilir:

1 - Dahilden veya ecnebi memleketlerden gelib bilâhare ihtiyaca göre harice evk veya memlekete idhal edilecek her nevi mevaddın depo edilmesi,

2 - Depo edilen mevaddın yeniden veya tebdilen ambalâjı, tanzim ve tasnif ve asfiyeleri, yıkanmaları, işlenmeleri evsaf veya eşkâlinin değıştirilmesi ve bunlara üümasıl ameliyeler icrası,

3 - Dahilden tedarik veya ecnebi memleketlerden celbolunan her nevi mevaddı otidaiyenin işlenerek mamul veya nim mamul hale ifrağı,

4 - Parçaları dahilde veya hariçte imal olunan her nevi alât ve makineler ile devatı muharrikenin kurulması,

5 - Dahilden tedarik veya ecnebi memleketlerden celbolunan malzeme ile gemilerin ve sair merakibi bahriyenin tamir ve inşası.

ÜÇÜNCÜ MADDE — Serbest mıntaka dahilinde ikinci maddede muharrer hareket ve ameliyelerin icrasını temin ve teshile hadim olan ve mıntakanın zarurî ihtiyacat, icabat ve mütemminatından bulunan bileümle inşaat ve tesisat ve teçhizat ücude getirilebilir.

DÖRDÜNCÜ MADDE — Serbest mıntakanın mahal ve hududu bir defaya munasır olmak üzere İcra Vekilleri Heyeti kararile tayin ve tesbit olunur.

BEŞİNCİ MADDE — Serbest mıntaka hududu dahiline müsadif Devlete veya akikî veya hükmi eşhasa aid her nevi arazi ve emlâk hakkında menafii umumiye için istimplâk kararnamesi ahkâmı tatbik olunur.

ALTINCI MADDE — Serbest mıntaka doğrudan doğruya Hükûmet tarafınan tesis ve idare edilebileceğı gibi İstanbul şehremaneti ve ticaret odası veya diyer resmî müessesat veya şirket ve eşhasa devir suretile veya onlarla biliştirak tesis ve idare olunabilir.

Ancak serbest mıntaka tesis ve idaresidoğrudan doğruya veya biliştirak Hükûmetçe ifa edilmek istenildiğı veya ahare devir taahhüdü maliye mutazammın oluğı surette şeraiti bir kanunu mahsus ile tayin edilir.

YEDİNCİ MADDE — Serbest mıntaka arazisi Türkiye Cumhuriyetinin lâümfek bir cüzüdüdür. Bu mıntaka derununda gümrük ve teşviki sanayi kanunla ile belediye rüsümü dahil olduğı halde bileümle rüsüm ve tekâlife aid kavanin e pasaport kanunu ahkâmı tatbik olunmaz. Mıntakanın belediye vezaifi ayrıca anzim olunur. Mıntakada vezaifi zabıta ve adliye ve birinci fıkrada zikrolunanardan maada bileümle kavanin ve nizamat ahkâmı tamamile meri ve caridir.

SEKİZİNCİ MADDE — Mıntakanın gerek dahilindeki gerek deniz ve kara taafklarından hududlarındaki inzibat, muhafaza ve kontrolün temini mahallî gümrük laresine aid olub bu hususta icab eden talimatnameler Dahiliye, Maliye ve Ticaret ekâletleri tarafından müştereken tanzim edilir.

Devletin asayiş ve inzibatı ile alâkadar olan bilûmum makamat ve memurin mahallî gümrük idaresine muavenetle mükelleftirler.

DOKUZUNCU MADDE — Serbest mıntaka dahilindeki arazi gayrikabili fe rağ olmak ve hiç bir suretle âhare intikaletmemek üzere Devlete aiddir. İşbu araz ancak şerait ve müddeti muayyene ile icar edilebilir.

ONUNCU MADDE — Mıntaka dahilinde ikinci maddede muharrer hareket v ameliyelerden maada makasid için sarf ve istihlâk edilecek mevaddan kavanini mah susasına ve bu babda tanzim edilecek bir nizamnameye tevfiikan vergi, rüsum v ücurat alınır. Vergi, rüsum ve ücuratı tediye edilmeksizin sarf ve istihlâk oluna mevad kaçak addolunur.

ON BİRİNCİ MADDE — Serbest mıntaka dahilinde tesisat vücade getirmel depo açmak veya mahal işgal etmek ruhsat istihsaline mütevakkıftır. Hilâfına h hareket edenler bu tesisat ve depo ve mahallerden istifade etmek hakkına malik olma yacakları gibi bir gûna zarar ve ziyan iddia eylemeksizin derhal mıntakayı terk icbar olunabilirler.

ON İKİNCİ MADDE — Serbest mıntaka dahilinde icra olunacak ticaret enva ile mıntakaya idhal edilecek mevad nizamnamesinde tayin olunur. Nizamname h lâfında hareketle memnu ticaret yapan veya memnu eşya idhal edenlerden beş yü liradan on bin liraya kadar ağır cezayı nakdî alınacağı gibi eşyayı memnua da m sadere olunur.

ON ÜÇÜNCÜ MADDE — Serbest mıntaka dahilinde nizamnameye irayet me buridir. Muhalif harekette bulunanlardan beş yüz liraya kadar cezayı nakdî alınacağı gibi mükerrirler başkaca mıntaka dahilinde bir daha iş yapmamak üzere mıtaka hududu haricine çıkarılır.

ON DÖRDÜNCÜ MADDE — On bir, on ki, ve on üçüncü maddelerde mezkû cezalar mıntaka nizamnamesine tevfiikan idarî olarak tatbik edilir.

ON BEŞİNCİ MADDE — Mıntaka dahilinde çalıştırılacak işçilerin Türk olma sı mecburidir. Ancak memleket dahilinde bulunmaları kabil olmayan müchass eenebi işçiler Ticaret vekâletinin müsaadesile istihdam olunabilirler.

ON ALTINCI MADDE — Mıntakanın sureti idaresi bir nizamnamei mahs ile tayin olunur.

ON YEDİNCİ MADDE — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

ON SEKİZİNCİ MADDE — Bu kanunun ahkâmını icraya Dahiliye, Maliy ve Ticaret vekilleri memurdurlar.

MUVAKKAT MADDE — Serbest mıntaka mahal ve hududunun tayini için y pılacak tedkikatın istilzam eyleyeceği bilûmum masarif yirmi beş bin lirayı tecavi etmemek üzere 1927 Maliye bütçesinin masarifi gayri melhuza tertibinden tesvi olunur.

22 haziran 1927

.....			
<i>Cümhuriyet Riyasetine tebliği</i>	:	23 - VI - 1927 tarih ve 1/1054 No. lu tezkere	
<i>Berayı neşir ve îlân kanununun Başvekâlete tebliğ edildiğini müşir Cümhuriyet Riyasetinden mevrud tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	9 - VII - ve 4/272	
<i>Müzakeratı ihtiva eden zabıt ceridelerinin cild ve sayfası</i>	:	<i>Cild</i>	<i>Sayfa</i>
		29	3
		33	205,254:256,268,278:280,289,316,323:326
<i>İşbu kanunun alâkadar olduğu diğer kanunların numarası</i>	:	1011	